

چرا جمعیت مهم است:

مسئله جمعیت مسئله مهمی است. این مسئله با بهداشت و سلامت مادران و فرزندان و نوزادان هیچ منافاتی ندارد. کاهش جمعیت مسئله مهمی است. برای دشمنان بهترین چیز است که ایران کشوری باشد با بیست، سی میلیون جمعیت که نیمی از این جمعیت هم کهنسال و میانسال و ازکار افتاده باشند.

ما باید حرکتان در این حرکت، حرکت صحیح، منطقی، خردمندانه و عالمانه باشد (مقام معظم رهبری 1393/4/3)

کاهش بعد خانوار تا سال 1405:

سقوط سایز خانوار یکی از شاخصهای غیرمستقیم سنجش وضعیت تعداد فرزند در خانواده هاست.

در بهترین حالت یعنی خانواده متشکل از پدر، مادر و یک فرزند باشد ولی کاملاً اینطور نیست و اکثر خانواده ها همین یک فرزند را هم ندارند.

چالشهای ناشی از کاهش جمعیت:

چالش اقتصادی، سیاسی-امنیتی، اجتماعی-فرهنگی

چالشهای اقتصادی:

1

تا سال 1430 ایران تا سه برابر تختهای بیمارستانی، پنج برابر مراکز فیزیوتراپی و چهار برابر آزمایشگاههای موجود نیاز خواهد داشت.

همچنین ایران به تربیت سالیانه چندصد متخصص طب سالمندی، هزاران میلیارد فقط برای درمان سالمندان دیابتی و بخش بزرگی از بودجه جاری برای آموزش پیشگیرانه نیاز خواهد داشت.

چالشهای سیاسی و امنیتی:

در آینده کشورهایی بر جهان سلطه خواهند داشت و بعنوان کشور مقتدر شناخته می شوند که دارای مولفه هایی باشند که وسعت سرزمین، منابع طبیعی و جمعیت از اهم این مولفه هاست.

بهمین دلیل است که کشورهایی مانند چین و هند به سرعت در حال پیشرفت هستند و یا کشورهای اروپایی در حال متحد شدن برای تشکیل کشور اروپا با وسعت و جمعیت بالا هستند.

تغییر نسبت جمعیت از لحاظ نژادی و بخصوص از لحاظ دینی و مذهبی حاکمیت هر کشور را به چالش می کشاند. بطور مثال دغدغه اروپاییان از روند رشد جمعیت مسلمانان شان بطوذر علنی بیان می شود و آن کشورها بطور جدی در صدد مقابله با این پدیده هستند.

2

جامعه ایی قادر به بسیج شدن و دفاع از خود در هنگام درگیری است که درصدهای بالایی از آن را جوانان تشکیل داده باشند و کشوری با جمعیت سالخورده و روبه کاهش آسیب پذیر خواهد شد.

چالشهای اجتماعی و فرهنگی:

در جامعه ای که یک سوم جمعیت آن را افراد سالمند بالای 65 سال تشکیل می دهند، احتمالاً تعامل بین نسل جوان و گروه سالمندان با دشواری روبرو می شود و شکاف نسلی بیشتر می گردد.

در شرایط باروری کنترل شده، معمولاً هنگامی که والدین به سن 50 سالگی می رسند فرزندان آنها استقلال نسبی پیدا کرده اند و پدر و مادر از مسئولیت های مستقیم فرزندان در ارتباط با بهداشت و آموزش فارغ شده اند.

در یک جامعه توسعه یافته، یک فرد 50 ساله بطور متوسط حدود 30 سال از زندگی را پیش رو دارد. بدین ترتیب دوره جدیدی از زندگی که جمعیت شناسان ز آن به دوره بعد از پدر و مادری نام می برند ایجاد می گردد.

تک فرزندی گرچه پدیده جدیدی نیست ولی در جامعه ما در هیچ زمانی مانند اکنون شیوع نداشته است. این پدیده آسیبهای متعددی به فرد و خانواده وارد میکند.

3

فرزند آوری و جوانی جمعیت

تهیه کننده: واحد پیشگیری
مبارزه با بیماریهای غیر
واگیر

شبکه بهداشت فراشبند

اردیبهشت 1403

واقعیت مشکل بیکاری:

طبق آمار رسمی کشور که توسط وزارت کار منتشر شده نرخ بیکاری در کشور 9.4% می باشد.

باید به این توجه داشت که در خلال سالهای 55 تا 65 که هیچ کنترلی بر رشد جمعیت وجود نداشت رشد جمعیت به رقم بی سابقه 4 در صد رسید و جمعیت ایران در فاصله کوتاهی چند برابر شد. کودکانی که در این فاصله دنیا آمدند در دهه هفتاد وارد بازار کار شدند.

به همین دلیلی در فاصله سالهای 75 تا 79 جمعیت کار دوبرابر جمعیت کشور شد که بخاطر عدم استفاده صحیح از منابع عظیم کشور شغل برایشان ایجاد نشد و این مشکل در جامعه امروز ما غیر قابل انکار است. اما اگر همینطور پیش برویم در آینده ای نه چندان دور با مشکل نیروی کار مواجه خواهیم شد.

منابع:

پاورپوینت ارسالی از معاونت

بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی

شیراز با موضوع چالشهای کاهش

جمعیت، پاسخ به شبهات

آسیبهای ناشی از کاهش انسجام خانواده:

احساس تنهایی و انزوا، افزایش میل به فرار، کم شدن قبح تک زیستی و تجرد، کاهش قداست و اهمیت تشکیل خانواده، افزایش سن ازدواج

رابطه جمعیت و اشتغال:

برخلاف آنچه که عده ای تصور می کنند با افزایش جمعیت موقعیت کاری کمتر می شود، باید گفت اتفاقا رشد جمعیت می تواند در بالا رفتن میزان اشتغال موثر باشد.

از نظر اقتصاد دانان رشد اقتصادی و تغییر عوامل کمی اقتصاد که در راس آن افزایش تولید ناخالص داخلی است با شدت جمعیت و اندازه آن از نظر کمی و کیفی مرتبط است.

از نگاه جمعیت شناسی یک جمعیت در حال رشد و جوان احتیاج بیشتری به کالاها و خدمات دارد.

علاوه بر آن افزایش تقاضا برای امکانات، مسکن، املاک و مستغلات در این جوامع بیشتر می شود.

نگاه آینده نگرانه به کار:

با آینده پژوهی جمعیت ایران معلوم می شود که در آینده ای نه چندان دور، جمعیت ایران رو به پیری خواهد رفت و پیر شدن جمعیت هم یک اتفاق ساده نیست و مشکلاتی را ایجاد می کند که قابل جبران نیست. مشکل پیری جمعیت که در آینده گریبان ما را خواهد گرفت تنها با افزایش جمعیت در امروز حل خواهد شد.